
PÄÄKIRJOITUS

OPETUS MUUTOKSESSA

Sylvester Eriksson-Bique

Apulaisprofessori, Jyväskylän Yliopisto

Harvardin ja Stanfordin tutkijat julkaisivat tänä vuonna tutkimuksia tekoälyn omaksumisen vaikutuksesta uran alkuvaiheen työntekijöiden työllisyyteen¹. Tulokset olivat musertavia: 2022 vuoden lopusta alkaen uran alkuvaiheen työpaikkojen lukumäärät Yhdysvalloissa ovat romahtaneet. Samaan aikaan kokemusta vaativien tehtävien määrä kasvoi, ja vaikutus oli suurempi yrityksissä, jotka omaksuivat tekoälyn työkaluja laajamittaisemmin.

Opintopolusta hakemalla saa 121 erilaista koulutusta, joissa mainitaan sana "tekoäly". Erinäiset haasteet ja kannustimet ovat johtaneet lukuisiin uusiin tutkinto-ohjelmiin ja hankkeisiin Suomen yliopistoissa. Miten ja mitä varten koulutamme opiskelijoita?

Erilaisiakin tulkintoja nuorten työpaikkojen pudotukseen on esitetty. Hessie Jonesin artikkeli Forbesissa, Jing Hu:ta siteeraten, esittää että pääasialliset syyt työpaikkojen muutokseen ovat taloudellisia: mm. korkojen nopea kasvu vuonna 2022, yleiset talouden epävarmuustekijät

ja koronan jälkeisen palkkauskuplan puhkeaminen. Lisäksi hän huomauttaa McKinsey & Company—konsulttifirman tekemästä raportista, jossa todetaan että vielä tänä vuonna tekoälyn soveltaminen on suurelta osin alkutekijöissään. Vain kolmannes heidän kyselyyn vastanneista yrityksistä oli omaksunut edes yhtä laajamittaista sovellusta. Raportti korosti kuitenkin, että kiinnostus tekoälyyn oli lisääntynyt, ja 80 prosenttia yrityksistä hyödynsi tekoälyä ainakin jossain muodossa.

Tekoälyn ohella koulutuksen muutosta ohjaavat useat muutkin trendit: kestävyys, kansainvälisyys, turvallisuus. Nämä näkyvät uusissa opinto-ohjelmissa, tohtoripiloteissa ja opetuksen hankkeissa. Voit lukea tästä numerosta kahdesta näistä: FysNet ja MaTech, jotka ovat kaksi suurta hanketta, jotka pyrkivät uudistamaan ja tehostamaan yliopisto-opetusta. Monia muitakin ohjelmia on alkamassa ensi vuonna, ja kenties luemme niistä näiltä sivuilta pian. Ensi vuonna julkaisemme myös yhden erikoisnumeron liittyen tekoälyyn, ja sen vaikutuksiin tutkimuksessa ja opetuksessa. Jos siis olet kiinnostunut tekoälyn vaikutuksista, harmitsethan aiheesta kirjoittamista.

¹ Hosseini Maasoum, Seyed Mahdi and Lichtinger, Guy, Generative AI as Seniority-Biased Technological Change: Evidence from U.S. Résumé and Job Posting Data (August 31, 2025). <https://ssrn.com/abstract=5425555>.
Canaries in the Coal Mine? Six Facts about the Recent Employment Effects of Artificial Intelligence, Erik Brynjolfsson, Bharat Chandar, Ruyu Chen